

כולל רב פעלים "בן איש חי"

בית כנסת קירבון גלילות
נוסד 1975 רז"ה האזנים ויז"ר 5 ראשלי"צ

בראשות הרח"ג הנזן קבלן שליט"א
יוצא לאור ע"י אברכי הכולל הי"ו

הדלקת נרות: 18:38

מוצאי שבת: 19:35

מוצאי שבת ר"ת: 20:12

פְּקוּדֵי

מפטירין: "כה אמר ה'"

שבת החודש / חזק חזק ונתחזק
מברכין החודש-ניסן (יום א')
המולד: יום שבת (1) 8:46 בבוקר
פרשת הנשיאים/ברכת האילנות

כשמושה רבינו נבהל

כי זה לא משהו שאפשר בכלל לעכל, אין לנו אפילו קצה של הבנה באלוקות ואנחנו על המפה עם בית לה' שנמצא ברחוב... ובמספר... ואנחנו מקריבים ומתקרבים נוקשים על הדלת ומצלצלים בפעמון, איך אפשר שלא להיבהל ולהירתע לאחורינו מעצם המחשבה, איך אפשר שלא להיכנס לפאניקה מעצם הרעיון איך?

אז זה בסדר שהתחשבו בנו ונתנו לנו ארבע וחצי פרשות שנתחיל להפנים, שנרגע שנשתה באמצע קצת מים קרים, ובפרשה שלנו שהיא סיום העשייה, אנחנו מזכירים את פרשת שקלים תחילת האסיפה בה כל אחד נותן משהו ומשתתף בבניית המשכן, בה כל אחד נותן חלק בגילוי אור ה' בעולם שהוא מעשה המשכן.

אבל אני חייב להסב את תשומת לבכם לנקודה נוספת, יותר מדהימה, שכשאני ראיתי אותה נפלתי מהכסא, אז אתם מוזמנים להחזיק חזק כי אנחנו ממריאים, בפרשתנו כתוב שהחומרים שהביאו כתרומה למקדש היה די והותר, כן די והותר, ואני בסקרנות שלי ובנטיה האובססיבית שלי לחפור בכל קוצו של יוד, שאלתי את עצמי, הופה יש פה מילה מיותרת, המילה "והותר" מיותרת, זאת אומרת שהיה פה עודף, הופה, לאן נעלם העודף מה עשו איתו??? מעניין הא, סנסציה הא, איפה הכתבים של ידיעות, התחקירנים של מעריב, עקפנו אותם בסיבוב, תזכרו איפה קראתם את הדיווח לראשונה, פה בעלון שלנו, ביום ראשון האדמה תרעד והכותרות יהיו מרוחות, לאן הלך הכסף???

אז חפרתי ונברתי וחיפשתי ומצאתי, משה רבנו כמו כל דבר שאל את אלוקים, מה עושים עם העודף, והתשובה כמו תמיד יותר מעניינת מהשאלה, ה' אמר למשה את ההלכה המפורסמת מעלין בקודש ואין מורידים אי אפשר לעשות בכסף משהו פחות חשוב מבית מקדש חייבים לעשות איתו משהו יותר חשוב, נותר זה מלשון יותר, אנשים תרמו למטרה נעלית כמו המקדש אתה לא יכול לבאס אותם, אתה חייב לעשות עם הכסף משהו יותר גדול מהמקדש כדי שהם רק ירוויחו יותר, טוב אז מה יותר חשוב מבית המקדש העצום הבלתי נתפס שעצם המחשבה עליו גרמה למשה כמעט להתעלף, מה יותר גבוה ממנו מה???

מה אתם הייתם עונים? לא יודעים, לאלוקים פתרונים, וכך אומר לו אלוקים למשה לך עשה בו בית מדרש, מה??!! קראתי נכון לך תקים עם הנותר מהכסף של בית המקדש, כולל אברכים, מה??!! כולל ובית מדרש יותר גבוהים מבית המקדש, תביאו לי מים כי גם אני מתעלף, מישהו תופס מה כתוב פה, מישהו יכול להסביר, כולל ובית מדרש יותר גבוהים מבית קודש הקודשים, לך תבין כזה דבר לך תפנים, טוב, מזל שנגמרו לי השורות, כי בדיקו נגמרו לי המילים.

ארבע פרשות וחצי על בנין המקדש ועוד ספר שלם לפנינו על תפעולו, ארבע פרשות וחצי רק על הבניה שלו, הרי זה בלתי נתפס עם כמה חזרות על כל דבר, בשלב ההוראות, ובשלב הביצוע, בתורה בה כל מילה היא במידה במשקל ובמשורה, כמה שאני מנסה ללמוד ולהבין מה המשמעות של כל החזרה הזאת על פרטים טכניים במהותם, אני נשאר עדיין בשאלה עמוקה,

אבל אני מרגיש בנח עם חוסר ההבנה והשאלה אחרי שקראתי את המדרש על משה, וכך המדרש מתאר ואומר שלשה דברים שמע משה מפי הגבורה, ונבהל ונרתע לאחוריו, שלשה דברים אפילו משה רבנו לקח אותם קשה, שלשה דברים אפילו מי שהכי הרבה מבין את אלוקים לא הצליח להבין, הוא שמבין ויודע את כל סיבותיה של התורה כולה, יש שלשה דברים שהוא לא הצליח לתפוס, וכל השלשה קשורים למשכן ולהשראת השכינה.

טוב בטח גם אתם במתח מה הכניס את משה לכוזה פחד, לעומק כזה של לחץ עד שהוא נבהל ונרתע לאחוריו, אז הנה המדרש כמעט כמו שהוא כדי שתוכלו להתענג עליו גם אתם.

רבי יהודה בר סימון אמר שלשה דברים שמע משה מפי הגבורה ונבהל ונרתע לאחוריו בשעה שאמר לו "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" נודעזע משה רבנו ונבהל ונרתע לאחוריו ושאל ריבונו של עולם הנה השמים ושמי השמים לא יכילוך, ואתה אומר ועשו לי מקדש? הלא אתה עתיד לומר השמים כיסאי והארץ הדום רגלי איזה בית תבנו לי? איזה בית אפשר לעשות? על מה אתה מדבר? איך אפשר לעשות משהו שיתאים לכבודך, משה רבנו לא יודע אפילו איך להתחיל לאכול את זה, אמר לו אלוקים למשה, לא כשם שאתה סבור אלא עשרים קרש בצפון ועשרים קרש בדרום, ואצמצם שכינתי ואשכון בנייהם, תפסתם את זה? בית מעשרים קרשים בכל כיוון ואשרה שכינתי בתוכם כששמע משה כך אמר אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלוקיו.

היתכן היעלה על הדעת לעשות בית ומקום לה' גם אם יוצאים הדברים מפינו גם אם הם נכונים ואמיתיים שאפשר הרי הם אינם בתחום יכולת מערכת מחשבתנו, האם ניתן להביא קרבן מתנה ולחם אל מי שכל העולם שלו, האם אפשר שאדם יעניק ויתן משהו לה', הלא אפילו הצדיק ביותר אינו יכול לתת לה' שום דבר, אז לדבר על זה שאני ואתה ניתן.

משה רבנו שניגש אל הערפל, שמדבר עם אלוקים פנים אל פנים, שמעו להתנווכח בלי להתבלבל, אפילו הוא לא הבין, את מושג המקדש, אז לחזור על זה מאה אלף פעם זה לא מספיק, יש לנו מקדש יש לנו משכן יש לנו שכינה אנחנו קשורים לאלוקים והוא שוכן בתוכנו, תחזרו שוב ושוב ושוב

(הרה"ג ניר אריאל שליט"א)

"אלה פקודי המשכן משכן העדות": כתב רש"י למה נכתב פעמים משכן משכן לרמוז על שני חורבנות בית המקדש שיהיו בעם ישראל חורבן בית ראשון וחורבן בית שני, שנתמשכנו על עונותינו.

נשאלת השאלה למה דוקא כאן בפרשת עשיית ובניית המשכן נרמז חורבנם של בני המקדש? מבאר רבי אייזיק אזבאנד זצ"ל: באה התורה לגלות לנו עד כמה קיבלנו את בית המקדש במתנה גמורה, עד שכשנלקח מאתנו בעונותינו הוא רק כלקחת "משכון", כי אם היה ניתן המקדש רק לשימוש בו ואינו כמתנה לעם ישראל, בזמן חורבנו, לא היתה התורה מתייחסת לזה כלקחת משכון רק כלקחה גמורה.

"ויהי בחודש הראשון הוקם המשכן": כתוב במדרש שהקמת המשכן הסתיימה בחודש כסליו, וחנכת המשכן היתה בחודש ניסן, וכביכול חודש כסלו הפסיד שלא היתה חנכת הבית בחודש זה ואמר הקב"ה אני אשלם לחודש כסלו בחנכת הבית מבית חשמונאי.

אומר הסבא רבי שמחה זיסל מקלם זצ"ל: רואים כאן גודל ענין סיום מצוה, הרי חודש כסליו לא עשה איזה מעשה כדי שבניית המשכן תסתיים בחודש זה, רק ממילא נגמרה המלאכה בחודש זה, עם כל זה, השכר שניתן לחודש זה הוא כל שנה ושנה עד עולם, מזה נלמד כמה שכרו של אדם שעושה מצוה ועוד ביגיעה וסיים לעשותה, כמה שכר יקבל על כך, לאין ערוך.

"ויעשו.. כאשר ציוה ה' את משה": בספר זכרון מאיר לרבי מאיר רובמן זצ"ל כותב: קל להיות יהודי טוב בערך... אבל לקיים את ציווי ה' בדייקנות יש לעמול הרבה. כי כמו שבעל חוב כל עוד לא פרע את כל החוב לא נחשב שפרע את חובו, כך בחובת האדם כלפי מה שנצטווה, עליו לקיים הכל בשלמות. וכאן בפרשת עשיית המשכן מדגישה התורה שמונה עשרה פעמים שהכל הכל נעשה בדיק כאשר ה' ציוה. וכמו שהתבטאו חכמי סלבודקה: המיינום הנדרש בעבודת ה' הוא המקסימום האפשרי.

"אלה פקודי המשכן משכן העדות": רש"י: נאמר כאן: "המשכן משכן" - שתי פעמים רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבניו על עונותיהן של ישראל. "משכן העדות" - עדות לישראל שוויתר להם הקדוש ברוך הוא על מעשה העגל שהרי השרה שכניתו בנייהם. יש להבין כיצד יתכן שבאותו פסוק דורשים חז"ל מחד דברי פורענות על המשכן שנתמשכן מחמת עונותיהן של ישראל. ומאידך יש בו דברי נחמה שוויתר הקדוש ברוך הוא לבני ישראל על מעשה העגל והשרה שכניתו בנייהם.

הדבר יבואר על פי משלו של המגיד מדובנא: עשיר אחד חיפש שידוך לבנו. מכיוון שהיה זה בן יקר מידות ונעלה בתורה ובדרך ארץ וכאמור גם בן עשירים הוא חיפש לו אביו שידוך כמעלתו. לבסוף נמצאה כלילת השלימות בתו של סוחר עשיר. הלך אבי הבן אל בית הורי הכלה כדי להיפגש עימם ולסכם את התנאים לשידוך המדובר. בהיכנסו אל הבית פנימה שמח לראות כי אכן בית עשירים הוא זה. בכל עבר היו מונחים חפצי ערך וקישוטים שערכם רב מאוד גם הכיבוד הוגש לו בכלי זכוכית יקרים משובצים באבני חן. האח! חשב האיש לעצמו - אכן שידוך נאה ויאה הוא זה! כעבור זמן בא שוב אבי החתן כדי לקבוע עם המחונתנים את סדרי החתונה, אולם כאשר נכנס אל הבית פנימה חשכו עיניו... אין כל זכר לכלים הנאים. הבית ריק מכל וכל... הפעם הוגש הכיבוד בכלים פשוטים...

מדוע זועפים פניך? שאל אבי הכלה. אומר את האמת - ענה אבי החתן - ספק נכנס לליבי... היכן הם כל הכלים הנאים והיקרים?... פשוט מאוד - נענה אבי הכלה ואמר - הוצעה לי עסקה בסדר גודל עצום ומכיוון שהכסף אינו זמין בידי לעת עתה, נזקקתי להלוואה גדולה משום כך משכנתי את הכלים היקרים. בעוד זמן מה תמומש העסקה ובעזרת ה' ארוויח סך עצום ואשיב לעצמי הכל כבראשונה. אם כך - נאנח אבי הכלה בהקלה - הכל בא על מקומו בשלום! לרגע חששתי כי כל תצוגת הכלים המרהיבה שראיתי בביתך לא הייתה אלא הצגה... חששתי שמא שאלת אותם רק כדי להרשים אותי ובאמת הנך חסר כל... הסברך הניח את דעתי לגמרי! כן הוא גם הנמשל - אמר המגיד מדובנא - בית המקדש אמנם נתמשכן בעונותינו הרבים אולם לא אבדנו לגמרי בבוא העת ירד מן השמים בית המקדש השלישי וישוב הכל על מכונו כבתחילה!

"ויהי מאת ככר הכסף לצקת את אדני הקודש":

לצורך האדנים נדבו מחצית השקל, לא פחות ולא יותר, וכולם היו שוין בו, ולהורות בא שביסודות המשכן כל בית ישראל שוין בהם באותה מדה, ולכן בתרומת האדנים שעליהם קיים המשכן, כולם שוין.

סיפר הגר"מ שניידער זצ"ל שמייסד בית רוטשילד בפרנקפורט, היה חרדי עשיר מופלג בעל רכוש של מיליוני מארקים, וכשהיה חולה כתב לו הקדוש ה"חפץ חיים" מכתב שיתן מיליון מארק לשיבות ברוסיה שהיו אז במצב נורא, והבטיח לו עבור זה חלק גדול בגן עדן, ה"חפץ חיים" היה בטוח שיסכים, ודיבר כבר על כך שבקרוב תהיה רווחה לבני תורה, אבל משפחתו של רוטשילד כפי הנראה לא מסרו לו את הדברים, ולא הודיעו לו על המכתב הזה, והוא נפטר.

החפץ חיים זצ"ל שמע על פטירתו וציפה בתחילה לאיזו ידיעה בענין הכסף שנתרם, אבל למשפחת הח"ח הגיעה ידיעה שלא הניח כלום מרכושו עבור השיבות, והחליטו שלא לצער את החפץ חיים ולא הודיעו לו זאת, אבל הח"ח זצ"ל הרגיש שמשמטים ממנו והבין את הענין. ואמר אז לבני ביתו, רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום, והקב"ה לא רוצה שהתורה תתקיים על ידי המיליון של רוטשילד אחד, אלא חביבין בעיניו הפרוטות הבודדות המגיעות מכל בית ישראל, ושתק ולא דיבר מזה עוד. (הכמה ודעת)

"זמן התכלת והארגמן ותולעת השני עשו בגדי שרד לשרת בקודש ויעשו את בגדי הקודש אשר לאהרן כאשר ציוה ה'":

מובא בגמרא (זבחים פח) שלכל אחד מבגדי הכהונה היתה סגולה מיוחדת לכפרה. כתונת מכפרת על שפיכות דמים. מכנסיים - על גילוי ערויות. מצנפת - על גסי הרוח. אבנט - על הרהור הלב. חושן - על קלקול הדין. אפוד - על עבודה זרה. מעיל - על לשון הרע. וציץ - על עזות מצח. אמר הכותב: בכל הדורות נתנו חשיבות מיוחדת לבגדים של כהני ישראל - אלו הצדיקים וגדולי התורה שנספגו בהם תורה יראת שמים וחסידות, עד שהיו כאלה שבעינות וזמנים שונים היו משיגים את אותם מלבושים בממוון רב ולבושים אותם עליהם בכדי להסתפג בקדושתם וסגולתם. נביא מעשה לא שגרתי בו נחזה איך בגדי הקודש הללו מסוגלים בעתות צרה ומצוקה להביא גם למזור ולרפואה: מעשה זה קרה בעיר קראקא - בו כיהן הגה"ק רבי שמעון סופר זי"ע בנו של מרן החתם סופר זי"ע כרבה של העיר. כאשר אחד מילדי קראקא חלה באסכרה, ופעם אחת באישון ליל הוא החל להשתנק, בני משפחתו עמדו אובדי עצות והתבוננו בילד הנחנק, כשהם פוברים את ידיהם וזועקים לעזרה. ואבי הילד שלא היה מסוגל לשאת את המראה, מיהר להימלט מן הבית... הרחובות היו חשוכים וריקים לגמרי, אולם מבית הרב הגה"ק רבי שמעון סופר זי"ע, בקע עדיין אור. ולכן, החליט האב לעלות ולהעתיק בעוד.

כאשר שמע הרב את הדברים היוצאים מפי האב, הוא הסיר את צעיפו, והורה להניח על צוואר הילד. לאחר מכן התנה עם האב שני תנאים: האחד - להשיב את הצעיף מיד עם שחר, והשני - לשמור את העניין בסוד מוחלט. האב הנרגש כמובן מיהר להתחייב על כך, והוא מיהר לביתו ועטף את צוואר הילד בצעיף הרב, וראה זה פלא: בו במקום החל הילד לנשום לרווחה, והסכנה חלפה! עם שחר החזיר האב את הצעיף, ובדמעות הודה לרב על הצלת ילדו, אולם הרב אמר: "אני לא עשיתי מאומה. אבל צעיף זה הוא ספוג זיעה של עמל בתורה, וזכות אותו עמל עמדה לילדך!"... וכאשר התעניין האב אודות פשרם של שני התנאים, הסביר הרב: "את הצעיף ביקשתי, משום שאין לי אחר... ובנוסף לכך ביקשתי שישאר הדבר בסוד, משום שכל שעות היום טורדים מנוחתי בענייני העיר, וכדי ללמוד עלי לקצר בשעות השינה שלי, אך אם ידעו אנשי העיר שאף בשעות אלו אני ער, הם יטרדו אותי גם בשעות הלילה ולא אוכל ללמוד. ומהיכן יהיה לך צעיף לסגולה?"... (פנינים)

"משכן העדות":

שאל רבינו מאיר לייבוש המכונה המלבי"ם: מדוע נקרא המשכן "משכן העדות"? ותירץ כי משה נתן פירוט מלא להיכן הלך כל הכסף והזהב שבני ישראל תרמו. והמשכן עצמו היא ההוכחה והעדויות הטובה ביותר שהמשכן נבנה ביושר רב ולא נחסר בו דבר מתרומת ישראל. שהרי אילו חלילה היה נגנב מחומרי הבניה אז ודאי לא היתה השכינה שורה במקום כזה... וזהו "משכן העדות" - שהוא עצמו עדות!

"אלה פקודי המשכן משכן העדות": רבותינו פירשו

למה נקרא שמו משכן שנתמשכן בעוונותינו. וגם ציפור מצאה בית ודרור קן לה ואילו לקב"ה אין בית והכל בגללנו וידוע כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו כאילו נחרב בימיו וכל אחד מאתנו צריך לחשוב שזה בגללו. ולשפר מעשינו הרעים.

ובראש ובראשונה לברוח ממחלוקת כמו מאש, שראינו עם קורח ועדתו שהיו ראשי סנהדראות וגדולי עולם אבל המחלוקת שרפה אותם. ואילו און בן פלת שאשתו גרמה לו לצאת מהמחלוקת נשאר בחיים. וכן ידוע שהיום יש לנו מקדש מעט שזה נקרא בית הכנסת ואם נשמור שם על הקדושה ודאי שזה יקרב את המקדש הגדול.

מביא הרב ניסים יגן זצ"ל משל לאדם עשיר שבנה לו בית מפואר ביותר כדי לגור בו אבל לא ארכו הימים והנה צרה צרורה בא הבן של העשיר והחריב את הבית של אביו. והאבא הצטער מאוד אבל לאחר כמה שנים בנה לו שוב בית מפואר וגם כן גר בו כמה שנים ושוב פעם הצרה הגיע והבן שלו בא והחריב לו את ביתו.

והאבא החל לנדוד בדרכים ולחפש מחסה מהקור והגשם. עד שראה איזה בקתה אחת ונכנס פנימה לנוח מעט אבל אחר כמה רגעים בא הבן וגירש את אביו בביזיון מהבקתה, עד שלימים רבים והאבא בנה בית מפואר מאין כמוותו ושם שומרים תמושים בכניסה והנה הבן רצה להיכנס לארמון המפואר וכמוכן שלא כל כך מהר הכניסו אותו.

והנמשל שהאבא זה אבא של כל עם ישראל, הקב"ה, והבן זה עם ישראל שהחריבו לו את הבית המפואר הראשון וגם את הבית השני ולבינתים יש לו משהוא קטן שזה בית הכנסת ואם לא ננהג בו כבוד נגרום לסילוק השכינה. לכשיבנה הקב"ה את הבית השלישי גם אנו נרצה להיכנס, לכן כדאי שנהיה לשמור על קדושת בית הכנסת.

"ויקם משה את המשכן": הקב"ה אמר למשה תקים את

המשכן ענה לו משה: איך? הרי זה כבד! אמר לו הקב"ה תניח את הידיים מלמטה והמשכן לבד יתרומם וכן היה. ואילו בפסוק אנו רואים שהתורה אומרת "ויקם משה את המשכן", ולכאורה הוא התרומם לבד? ועוד יש להקשות מדוע בכלל הקב"ה אמר למשה להניח את ידיו למטה הרי הוא יודע שהוא לא יצליח אלא זה יתרומם לבד?

אלא כאן התורה רצתה ללמדנו יסוד גדול מאוד בעבודת ה' שאת כל הפעולות שנראה לנו שאנו לא מסוגלים לעשות אם רק נתחיל, הקב"ה יעשה את שאר העבודה כמו שאמרו חז"ל שהקב"ה אמר לנו תפתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתחו של אולם, שקרונות ועגלות וננסות בו ואם אנו רואים שעדיין לא זכינו לפתחו של אולם זה סימן שגם פתח כחודו של מחט עדיין לא פתחנו. ואולי עשינו הרבה פתחים יותר גדולים משל מחט, אבל הבעיה שסגרנו אותם, אמרנו שנתחיל שיעור תורה יום יום אך פתאום יש חתונה או בר מצוה או עבודה והפתח הזה נסגר, כמה פעמים התחלנו ללמוד חוק לישראל עם התפילין אבל גם זה יצר הרע לקח לנו, כמה פעמים התחלנו סדר חדש אבל לאחר קצת זמן גם זה נעלם. ואנחנו צריכים לזכור שזו רק ההתחלה קשה, אבל אח"כ הקב"ה מסדר את הכל.

ומשל למלך שבנה בנין של חמש מאות קומות ואמר מי שיצליח לעלות עד לראש הבניין יקבל ממני פרס גדול מאוד. ובאו כמה אנשים והחלו לעלות אבל אחרי עשרים קומות התעייפו, בפרט שנזכרו שיש עוד ארבע מאות שמונים קומות ויש כאלה שעלו שלושים ונתעייפו. אבל בא אחד אמר אני עולה כי אני יצליח שהרי המלך הזה לא יעשה דבר שאי אפשר לעמוד בו, והחל לעלות עשר ועוד עשר עד שהגיע לקומה חמישים והנה הוא רואה מעלית ועלה איתה עד קומה חמש מאות וקבל את הפרס הגדול. עד כאן המשל. והנמשל ברור שגם אם נראה לך שלא שייך שתסיים את הש"ס למשל אתה רק תתחיל ובסוף תבוא המעלית.

"מאת אדנים למאת הככר, ככר לאדן": אמר האדמו"ר רבי יצחק מאיר מגור בעל החידושי הר"ם ז"ע: הבעל הטורים כתב שמאה אדנים היו למשכן. וכנגד זה תקנו חכמינו ז"ל שחייב אדם לברך בכל יום מאה ברכות. ויש קשר הדוק בין השניים, כי כמו שהיו האדנים היסודות למשכן, כך מאה הברכות הם היסוד בחיי היהודי. שהוא זוכר בכל רגע את בורא העולם. הוסיף הרב ואמר: המילה "אדן" דומה למילה "אדון". כאשר היהודי מברך מאה ברכות בכל יום הוא מכריז בזה לפני כל העולם שבורא העולם הוא אדון הכל!

"כאשר צוה ה' כן עשו": מפני מה הוסיפה התורה וכתבה

"כאשר צוה ה'", כמעט בכל מעשה ומעשה שבפרשת עבודת המשכן. הנה, מעשה המשכן בא לכפרה ולתיקון על מעשה העגל, וכמו שאמרו (שמו"ר ויקהל) בנזמים חטאו שנאמר "פרקו נמזי הזהב" ובנזמים נתרצה להם שנאמר "הביאו חח ונזם". וכיון שעיקר חטאם במעשה העגל היה מה שרצו להתחכם מעצמם, לעשות על פי הבנתם ושכלם מעשה אשר לא נצטוו עליו, על כן במעשה המשכן, שבא לכפר על חטא זה, ציינה התורה כי כל אשר עשו היה "כאשר צוה ה'".

יתר על כן. אמרו חז"ל [ברכות נה]. בצלאל היה יודע לצרף אותיות שנבראו בהן שמים וארץ, והיה יודע רמזים וסודות במלאכתו. אך עם כל זאת, אף הוא, כל כוונתו היתה "כאשר צוה ה'", רק כדי לקיים ציווי ה', ולא משום ששכלו והבנתו הורו לו לעשות כן. [בית הלוי].

להשאיר את הדברים החיוביים: פרשת השבוע פותחת

במילים: "אלה פקודי המשכן, משכן העדות". רבינו ה"אור החיים" הקדוש ביאר כך: "אמרו אלה - לפסול כל מניינים שבעולם. כי כל מה שימנה האדם מהקניינים המדומים, אין מניינו מנין. אבל מנין זה - עומד לעולם".

ועל כך המשיל גאון עוזנו רבינו ה"בן איש חי" זצוק"ל את המשל הבא: אב אחד בחן את בנו בחשבון: "עשר ציפורים עמדו על גג. צייד אחד ירה, ופגע באחת מהן. כמה ציפורים נשארו?" השיב הבן: "ציפור אחת". אמר לו האב: "טעית, בני, אם אחת מתה הלא נשארו תשע!" ענה הבן: "במחילה, אבי. כשהצייד ירה התעופפו התשע, ולא נשארה אלא זו, הירייה...". כך, אומר ה"בן איש חי", ממונו של אדם מתעופף הוא, היום מרוויח ומחר מוציא. אבל מה שהוא נותן לצדקה ולמצווה - שלו הוא לעד!

ואנו כהרגלנו, ניקח מדבריו הקדושים של גאון עוזנו זצ"ל מוסר השכל, לגבי חינוך הילדים.

יש בידינו להראות לילדינו בכל מעשה שעושים את הריווח וההפסד. את מה שנשאר ומה שהתעופף... וניתן דוגמא. כששואלים את הילד מה עשית היום בת"ת? יש ילד שיאמר: "שיחקתי עם חבריי, אכלתי ארוחת בוקר, הקשבתי בשיעור וכו'". ותפקידנו להשאיר לו את הדברים החיוביים והנצחיים ולנסות להשריש בליבו כי רק הדברים הרוחניים הם שיישארו לו. במקום ארוחת הבוקר שאכל, להזכיר לו כי הוא הרוויח את ברכת 'על נטילת ידיים', 'המוציא' ו'ברכת המזון'. וכך גם לגבי שאר מעשיו להבליט לו את הדברים החיוביים והערכיים, ובכך לתת לו להבין ולהסתכל על מעשיו בצורה רוחנית.

דוגמא נוספת. הורים עורכים לילדם בר מצוה. והם משקיעים באולם מפואר, להקה עדכנית, בגדים מפוארים, צלם מדופלם, בקיצור פאר והדר. אך מה הבן לוקח עימו מכל ה'חגיגה' הזו? עוגת שלוש קומות? הרי ביום קדוש זה יש לבן לקחת עימו את מצוות התפילין הנפלאה, את היותו נער שנכנס לעול תורה ומצוות, את הרוחניות מסעודת בר המצוה, ולא את הדברים השוליים שאין להם ערך, ושנועדרו להרשים את השכנים והחברים.

אבל לא רק ילדינו, גם אנו. אמנם אנו כעת בפתחו של חג החירות - חג הפסח, אך בעוד חצי שנה נעמוד ביום הדין. ואם נסקור את מעשינו במשך כל יום, ונראה מה עשינו? התפללנו, אכלנו, הלכנו לכולל או לעבודה, חזרנו, אכלנו, הלכנו לשיעור תורה, בילינו עוד שעה ועלינו על יצוענו. וכעת כשנגיע ליום הדין, כיצד נסקור את השנה שעברה? האם נאמר: אכלנו אלף ארוחות? ודאי שלא! אמת, אכלנו ונהנינו. ואף היה טעים... אבל מכל זה לא נטלנו עימנו אלא אלף נטילות ידיים וברכות, ואלף ברכות המזון! אלף תפילות, שלוש מאות שיעורי תורה. זה הקניין האמיתי, וכל השאר "עורבא פרח"! כחלום יעוף...

ונחזור שוב לילדינו. ככל שילדינו גדלים, חינוכם קשה לנו יותר. כדאי לנצל כל רגע בעודם קטנים בכדי לנתבם בדרך הראויה, בדרך התורה. ישנם הורים שנזכרים רק כשהילד כבר גדל, ואז הם מכים על חטא ואומרים: "כמה חבל, כמה חבל שלא השקענו בילדינו בעודם קטנים, כעת זה כבר לא קל...".

"אלה פקודי המשכן - משכן העדות". מי שמעוניין שביתו יהיה משכן לקדושה ולטהרה, מי שחפץ שילדיו יחיו בבית של תורה, ימנה בפניהם את הדברים הרוחניים והנצחיים. כי רק הם יישארו לעד. רק הם יאירו לילדינו "את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו" (הר' מנשה מוסאי מנהל חינוכי - ת"ת מגן אברהם ראשל"צ)

"אלה פקודי המשכן": במדרש מובא שבני ישראל חשדו במשה רבינו בענין נדבות המשכן להיכן הלכו כל התרומות, על כן הוצרך משה לערוך לפנייהם את "פקודי המשכן" ולהראות להם חשבון מדוקדק שכל הכסף והזהב הגיע בשלימות למלאכת המשכן.

שאל הצדיק רבי שלמה מראדומסק זצ"ל: תמה אני איך עלה על דעתם של ישראל חשד כזה? וכי לא ידעו שמשה רבינו בז לכסף ולהב? והראיה שביציאת מצרים כאשר כולם היו עסוקים לשאול וליטול כלי כסף וכלי זהב ושמלות משכניהם המצרים, הלך משה רבינו ועסק במצוות ארונו של יוסף הצדיק?

אלא תירץ הרבי: בני ישראל ידעו והבינו כי המשכן כולו מתרומותיהם, אולם ידעו שתרומה שלא ניתנה בלב שלם ובכוונה זכה לא תוכל להכלל בבנין הקדוש, מקום בו שורה השכינה הקדושה. משום כך רבים הרהרו לעצמם: מי יודע אם התרומה שנתתי נכנסה ונכללה בבניית המשכן. על כן באו כולם למשה רבינו לבדוק ולחקור איזה מהתרומות נותרו ללא כל שימוש, וכמו שכתוב (בפרשת ויקהל ל"ז) "והמלאכה היתה דים והותר".

ולא נחה דעתם עד שערך משה רבנו לפנייהם חשבון מדוקדק והוכיח להם כי כל התרומות נכללו לבניית המשכן, וכמו שכתב האור החיים הקדוש שגם התרומה הנותרת נכנסה בנס למלאכת המשכן ולא נותר מאומה ללא שימוש.

רבי זלמן סורוצקין זצ"ל שואל: מדוע בעת שהתרים משה את בני ישראל למלאכת המשכן בקשו ממנו חשבון מדוייק על התרומות, ואילו כאשר בני ישראל הורידו את נזמי הזהב וזרקו כסף וזהב לרוב בחטא ועגל, ולבסוף מכל התרומות הרבות נוצר רק עגל קטנטן, לא בקשו דין וחשבון כלל להיכן נעלם הכל...

ועוד שאל הרב: מדוע תופעה זו חוזרת על עצמה בכל הדורות, שמגבאי צדקה ובתי כנסת תובעים דין וחשבון, ואילו ממאספי כסף להופעות בילוי ובזבוז למיניהם... לא מבקשים דבר?...

אלא תירץ הרב: כל יהודי בתוכו חפץ ומחפש לעשות אך טוב וחסד, ולעשות את רצון ה'. משום כך בכל פעם שיהודי תורם למען מטרה קדושה הרי שהוא מעוניין ששכפו ילך בשלמות למען מטרה חשובה זו, ומשום כך הוא דורש דין וחשבון האם נוצל כספו כראוי, ולא חלילה נעלם בדרך...

לא כן הדבר כאשר אדם נכנע ליצרו הרע והוא נותן מכספו עבור "עגל זהב" ודומיו, כבר בשעת מעשה לבו נוקפו על מעשהו זה, ובתוך תוכו היה מעדיף שתרומתו לא תגיע ליעדה כלל... ובפנימיותו הוא אף שמח אם הגבאי של "עגל הזהב" ימעל קצת וישלשל מעט לכיסו, כך שחלילה לא יגיע מכספו לדברים זרים... ובודאי לא ילך וידרוש דין וחשבון...

"ויברך אותם משה": מספרים על יהודי בר אוריין שניגש פעם להגרש"ז אויערבך זצ"ל, ושאלה בפיו: "איני מצליח להיזכר אם ברכת המזון לאחר שסיימתי לאכול את ארוחת הערב - האם עלי לחזור לביתי כדי לברך או שאיני מחוייב בכך?"

הביט בו רבי שלמה זלמן במבט מחוייך ופסק: "אינך צריך לברך ברכת המזון, יכול אתה לשוב לתלמודך ולהסיר דאגה מלבך".

היהודי לא בזבז רגע אחד נוסף, וכעבור שניות אחדות כבר היה שקוע בלימודו, צולל בים התלמוד ודולה ממנו פנינים לתפארת.

אולם כמה מהסובבים לא הצליחו להסתיר את תמיהתם: "הלא הלכה מפורשת היא, שמי שמסתפק אם בירך ברכת המזון, יחזור ויברך, כי ברכת המזון היא מדאורייתא, ומדוע אם כן פסק הרב שאותו יהודי אינו חייב לברך?"

השיב להם רבי שלמה זלמן במתק לשונו: "ההלכה במקומה עומדת, אבל היא אינה קשורה למקרה שלנו - הנה האדם הזה ששאל אותי, הלא מכיר אני היטב את הלך רוחו, וברי לי שאם היה אוכל ארוחת ערב הוא היה מברך - וברור לי גם, שכשהוא מברך, הוא משקיע את כל כוונתו ומחשבתו בברכה, ואם כך לא יתכן ששכח לברך ברכת המזון - אלא מאי? הכיצד אירע שהוא מגיע אלי, ומספר שהוא לא זוכר אם בירך או לא? התשובה היא שמרוב שקיעותו בלימוד התורה, הוא בוודאי שכח לאכול את ארוחת הערב, ולכן הוא אינו זוכר שבירך ברכת המזון"... (נועם שיח)

"ויברך אותם משה": במהלך סעודת מצוה ניגש אל רבי רפאל ברוך טולידאנו זצ"ל יהודי ירא שמים וביקש את ברכתו לנושא מסויים.

השיב לו רבי רפאל ברוך בשאלה: "כמה אתה מוכן לשלם לצדקה על מנת לקבל את הברכה המבוקשת?"

התפלא היהודי: "צריך לשלם בכדי לקבל ברכה?!"

השיב לו רבי רפאל ברוך: "אם אינך מוכן לשלם, הרי שאתה מעיד כי אינך מאמין בברכה".

הגע בדעתך - ברכה שאתה עצמך אינך מאמין בה, כיצד תתקיים? אולם אם תסכים 'לשלם' עבור הברכה, הרי שבכך אתה גומל חסד וכבר הנך זוכה בברכה.

בנוסף, אתה מעיד על אמונתך בברכה, וזכות האמונה עצמה תעמוד לך שתתקיים הברכה בעזרת ה'.

לימים סיפר אותו יהודי כי הרגיש באופן מוחשי כיצד תרומתו והתשלום שכביכול שילם עבור הברכה, העניקו לו התעלות רוחנית נפלאה. (קדוש וברוך)

קדמי ביטוחים

המרכז הארצי לביטוחים

ביטוח רכב

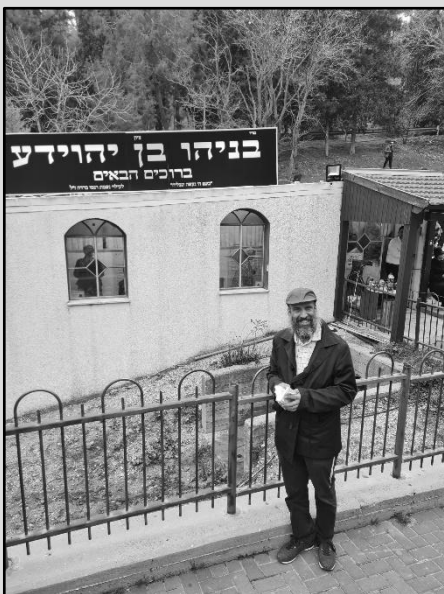
חיים. פנסיה. משכנתא

תאונות אישיות. אובדן כושר עבודה

מחלות קשות. בריאות. סיעוד.

5 דקמ אלף ז'לט ומקפאים פיננס

2770 * מתקשרים ומרוויחים...*

לע"נ: ר' משה בר ג'ימול, מרת רחמה בת ביחה, ר'אברהם נתניהו בר אסתר רוח וניסים בני רחמה ז"ל

לעילוי נשמת קלוד מכלוף בן חסיבה מיכל בת רינה ז'קלין בת ממו ז"ל

לעילוי נשמת ר' יצחק ונונו בן ממו ראובן פרץ בן שמחה רחל בת זהבה ז"ל

לרפואה והצלחת אראלה בת לילי אריאב בן שרה

לרפואה והצלחת אליס ונונו בת קמרה יונה בת אסתר

לרפואה והצלחת אהרון רונן בן אליס יצחק ונונו ומשפחתו